

kollegium emellertid uppdragit åt Kongl. Maj:ts Befallningshafvande att ytterligare söka få egendomen utarrenderad intill midfastan år 1871; och har Kongl. Maj:t, på sätt Kammar-kollegium hemställt, i nåder föreslagit Riksdagen att för dess del medgifva, det ifrågavarande för Kronan icke vidare behöfliga lägenhet må, genom bemälda Kollegii försorg, å offentlig auktion försäljas och de inflytande försäljningsmedlen till Riksgälds-kontoret öfverlemnas; dock att de blifvande auktionsanbudnen borde innan köpets fastställande Kongl. Maj:ts nådiga pröfning underställas.

Stats-Utskottet, till hvilket förevarande nådiga framställning blifvit remitterad, har, efter erhållen kännedom af frågan rörande handlingar, tagit densamma i öfvervägande och får med afseende å hvad sålunda förekommit hemställa,

att Riksdagen måtte bifalla hvad Kongl. Maj:t i ofvanberörda måtto behagat föreslå.

Stockholm den 14 Februari 1870.

På Stats-Utskottets vägnar :

Arr. Fr:son Posse.

N:o 11.

Ank. till Riksd. Kansli d. 14 Febr. 1870, kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga Proposition, i fråga om upplåtelse till Göteborgs och Bohus läns landsting af en tomt-plats å Bohus fästnings område för anläggning af ett sjukhus.

(I. A.)

Enligt hvad af ofvannämnda, under den 21 nästlidne Januari till Riksdagen aflättna och uti Första Samlingen af Bihanget till dess protokoll under N:o 13

intagna nådiga Proposition inhemtas, hade uti skrifvelse af den 16 Januari 1869 Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Göteborgs och Bohus län insändt en af länets landstings komiterade för uppförande af nya sjukhus inom länet till Kongl. Maj:t ställd skrift, deruti komiterade anfört, att, sedan landstinget år 1865 beslutat, att i eller invid staden Kongelf ett mindre sjukhus med 30 sängar skulle uppföras, samt komiterade, som för verkställighet af detta beslut blifvit utsedda, vid granskning af tomtplatser i Kongelf icke funnit någon för berörda ändamål lämpligare plats, än den å en bifogad karta öfver de så kallade Bohus-fästnings-tomter under Litt. A upptagna plats, utgörande en bergplåtå med areal af 25 ref. 26 stänger och 26 fot kvadratmått, oberäknadt 69 stänger 32 fot för väg samt belägen invid Nordreelf nedanför gamla bastionen Skarpen Nord; — så hade komiterade hos Magistraten i Kongelf anhållit, att staden, som, enligt Rikets Ständers underdåniga skrifvelse den 5 Augusti 1840 fått sig nyttjanderätten af berörda tomter upplåten, måtte höras, huruvida från dess sida något hinder mötte mot sjukhusets uppförande på den föreslagna platsen; och hade i anledning häraf stadens innevånare den 11 Juni 1866, med vitsordande af platsens lämplighet för ändamålet, förklarat, att från stadens sida icke vore något att erinra mot hvilken som helst plats å nämnda tomter, som komiterade ville bestämma för ifrågavarande sjukhus; hvar-efter komiterade gått i författning om byggnadens uppförande å berörda plats.

Enär likväl Kongl. Maj:t enligt nådiga Brevet den 6 Maj 1843 förbehållit Sig och Kronan eganderätten till nämnda tomter och upplåtit åt Kongelfs stad endast nyttjanderätten dertill, samt det syntes komiterade önskligt, att landstinget erhöle betryggande rätt till besittningen af den grund, hvarå byggnaden till en del redan blifvit uppförd, hade komiterade, under antagande att berörda tomtplats, hvars användande för sjukhuset icke på något störande sätt inkräktade på området af Bohus fästnings ruiner, för Kronan saknade allt egentligt värde, i underdånighet anhållit, det Kongl. Maj:t täcktes till Riksdagen aflåta nådig Proposition om upplåtande till Göteborgs och Bohus läns landsting, under full eganderätt, utan någon ersättning, af ifrågavarande för sjukhuset i Kongelf använda tomtplats.

Häröfver hade såväl Kongl. Arméförvaltningen, sedan chefen för fortifikationen blifvit hörd, som äfven Kongl. Kammar-kollegium i underdånighet afgifvit infordrade utlåtanden, hvaraf hufvudsakligen inhemtades:

att den Bohus f. d. fästning tillhöriga mark, hvarifrån afsöndring nu blifvit ifrågaställd, varit på viss tid upplåten till begagnande af den å fästningen sedanast anställde kommandanten, men att efter dennes död nådig befallning meddelats derom, att samma mark skulle genom Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i länet till utarrendering på auktion utbjudas, med förbehåll att marken vid anfordran genast borde utan någon slags ersättning till Kronan återlemnas;

att sedan på grund häraf Kongl. Maj:ts Befallningshafvande medelst kontrakt af den 9 Maj 1796 till Kongelfs stad utarrenderat tomterna vid Bohus raserade

serade fästning jemte den så kallade Säftufvan, emot en årlig afgift af 121 R:dr Specie, Kongl. Statskontoret den 15 Februari 1797 anmodat länsstyrelsen tillse, att arrendeafgiften dädanefter blefve, under titel "arrendemedel" uti statsförslagen och summariska räkningarne behörigen observerad, hvaraf, enligt Kammar-kollegii yttrande, syntes, att redan år 1796 ifrågavarande tomter vore till Statsverket indragna och således skiljda från försvarsverket och förvaltningen deraf, hvadan de ock varit på Kollegii förteckning öfver Statens utarrenderade egendomar upptagna, och att fortifikationen icke hade dermed någon vidare befattning, hvilken sistnämnda uppgift äfven Arméförvaltningen vitsordad;

att nämnda arrendeafgift, hvilken efter realisationerna utgått med 80 R:dr 32 skillingar Banko, blifvit genom Kongl. Brevet den 6 Maj 1843 nedsatt till 3 R:dr Banko, att med detta belopp från och med år 1840 af staden Kongelf till Kronan utgöras, emot det att stadens behållna inkomst af tomterna skulle till fattige barns uppfostran användas;

samt att å en, i följd af Kongl. Brevet den 6 Maj 1843, af behörig landtmätare på Statens bekostnad författad beskrifning med tillhörande karta öfver tomterna, desamma upptagas i tre hufvudafdelningar, nemligen:

Fästningen	4 tunnland	13 ¹¹ / ₁₆ kpld.
Holmen	25 "	8 ¹ / ₄ "
Säftufvan	33 "	19 ¹ / ₄ "
tillsammans 63 tunnland		9 ⁵ / ₁₆ kpld.

utvisande berörda karta och beskrifning, jemförda med en af sökanderne företedd karta, att den ifrågavarande sjukhustomten utgjorde en del af den nyssnämnda s. k. Holmen.

För egen del hade chefen för fortifikationen i underdånighet yttrat, att, enär ifrågavarande område icke kunde förutsättas blifva för befästningars anläggning behöfligt, han icke hade något att erinra mot den begärda afsöndringen; hemställande dock att såsom vilkor derför borde ingå skyldighet för sjukhusanläggningen att hålla farbar körväg från landsvägen till fästningen; hvaremot Kongl. Kammar-kollegium, på grund af hvad i ärendet förekommit, underdånigst tillstyrkt, att ifrågavarande ansökning måtte, utan det af chefen för fortifikationen i nämnda afseende föreslagna vilkor, bifallas, helst detsamma skulle minska sjukhustomtens område och vara en åtgärd utan allt gagn; och har Kongl. Maj:t, i öfverensstämmelse med Kongl. Kammar-kollegii hemställan, i nåder föreslagit Riksdagen, att ifrågavarande tomtplats må upplätas till Göteborgs och Bohus läns landsting att framgent af landstinget afgiftsfritt disponeras, dock endast så länge samma plats för det nu uppgifna ändamålet fortfarande användes.

Stats-Utskottet, till hvilket förevarande nådiga framställning blifvit remitterad, har, efter erhållen kännedom af ärendet rörande handlingar, tagit detsamma i öfvervägande, och får, med afseende å hvad anfördt blifvit, hemställa, att Riksdagen måtte bifalla hvad Kongl. Maj:t i ofvanberörda måtto behagat föreslå.

Stockholm den 14 Februari 1870.

På Stats-Utskottets vägnar:

Arv. Fr:son Posse.